

آئین نامه و دستورالعمل مرخصی ها

آئین نامه و دستورالعمل مرخصی ها

- (1) استحقاقی (روزانه - ساعتی)
- (2) استعلاجی
- (3) مراقبت و شیردهی
- (4) تشویقی حج تمتع
- (5) اضطراری (فوت بستگان درجه یک، ازدواج)
- (6) اشعه
- (7) بدون حقوق (ماده ۷۸ آیین نامه اداری و ...، ادامه تحصیل، بدون محدودیت زمان ، به تبعیت از همسر)

مرخصی استحقاقی

- این مرخصی از نخستین ماه خدمت کارمند به نسبت مدت خدمت به ازای هر ماه ۲/۵ روز تعلق می گیرد.
- میزان استفاده برای کارمندان رسمی، رسمی آزمایشی، پیمانی، مشمولین قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان و اتباع بیگانه و قرارداد کار معین:
۳۰ روز در سال با استفاده از حقوق و مزایا
تذکر: حداکثر نیمی از مرخصی کارمندان در هر سال قابل ذخیره شدن است.
- میزان استفاده برای مشمولین قانون کار و قرارداد مشاغل کارگری :
۲۶ روز کاری در سال با استفاده از حقوق و مزایا (ماده ۶۴ قانون کار)
تذکر: حداکثر ۹ روز از مرخصی این افراد در هر سال قابل ذخیره شدن است.

- استفاده از مرخصی استحقاقی منوط به ارائه تقاضای کارمند و موافقت مسئول مربوطه می باشد.

- کارمندان می توانند به هر میزان از ذخیره مرخصی استحقاقی خود پس از موافقت مسئول مربوطه استفاده نمایند. (از سال ۱۳۹۱ به بعد)

- موسسه موظف است ترتیبی اتخاذ نماید تا امکان استفاده کارمندان از مرخصی استحقاقی سالیانه به میزان استحقاق در زمان مناسب و حداکثر تا پایان همان سال فراهم گردد و با درخواست آنان در این زمینه موافقت نماید.

- تعطیلات رسمی بین مرخصی های استحقاقی جزء مرخصی محسوب نمی شود. (از سال ۱۳۸۸ به بعد)

- انصراف از مرخصی استحقاقی تحصیل شده با اعلام کارمند و موافقت مسئول واحد امکان پذیر می باشد.

- استفاده از مرخصی استحقاقی در ایام خدمت نیمه وقت و تقلیل ساعت کاری طبق مقررات مربوطه به کارمندان تمام وقت می باشد.
- کارمندی که در حال مرخصی استحقاقی است می تواند تقاضا کند مرخصی او تمدید شود در صورت موافقت مسئول مربوطه تاریخ شروع مرخصی اخیر بلافاصله بعد از انقضای مرخصی قبلی خواهد بود.
- در صورت عدم موافقت مسئول مربوطه و یا عدم وصول نظریه وی، کارمند مکلف است در پایان مدت مرخصی در محل خدمت خود حاضر شود.

- حفظ پست سازمانی کارمندی که در حال استفاده از مرخصی استحقاقی است الزامی می باشد. و در این مدت مسئول مربوطه وظایف او را به کارمند یا کارمندان دیگر محول می کند.

- موافقت با تقاضای مرخصی استحقاقی استفاده نشده مستخدمین در هنگام بازنشستگی با رعایت مقررات مربوطه الزامی است و در این مورد حفظ پست سازمانی مستخدم ضروری نمی باشد.

- به مرخصی استعلاجی که از چهار ماه تجاوز نماید نسبت به مدت زائد بر چهار ماه ، به دوران مرخصی بدون حقوق ، آمادگی به خدمت ، تعلیق ، برکناری از خدمت ، انفصال ، خدمت زیر پرچم و غیبت موجه مرخصی استحقاقی تعلق نمی گیرد.

تبصره: مرخصی زایمان مشمول محدودیت مندرج در این ماده نخواهد بود.

- باز خرید مرخصی استحقاقی ذخیره شده با درخواست کارمند در طول هر دوره ده ساله خدمتی، فقط برای یک بار در هر دوره، و در صورت وجود اعتبار پس از تصویب در هیات رئیسه موسسه بلامانع می باشد. موسسه موظف است مرخصی باز خرید شده را از مجموع ذخیره مرخصی استحقاقی کارمند کسر نماید. (از سال ۱۳۹۱ به بعد)

- کارگزینی موسسه مکلف است نسبت به اعلام مانده ذخیره مرخصی استحقاقی سالیانه کارمندان حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه سال بعد اقدام نماید.

- موسسه می تواند در صورت تقاضای کارمندان مشمول قرارداد کار معین نسبت به بازخرید پانزده روز مرخصی ذخیره سالیانه در پایان هر سال اقدام نماید.

- بازخرید ذخیره مرخصی کارمندان مشمولان قرارداد کار معین بر اساس حقوق و مزایای مندرج در آخرین قرارداد منعقدہ تعیین می گردد.

- در صورت استخدام یا تبدیل وضعیت استخدامی کارمندان مشمول قرارداد کار معین به وضعیت پیمانی، مرخصی های استحقاقی ذخیره شده کماکان قابل ذخیره خواهد بود.

- در صورتی که مشمولین قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان در حین انجام طرح به خدمت پیمانی موسسه پذیرفته شوند مدت مرخصی استحقاقی استفاده نشده آنان قابل ذخیره خواهد بود.

- مشمولین برنامه پزشک خانواده سالی سی روز مرخصی استحقاقی دارند که صرفاً پانزده روز مرخصی پزشکان خانواده و ماماهاى طرف قرارداد قابل بازخرید می باشد.

- ذخیره مرخصی استحقاقی جانبازان حالت اشتغال و کارکنانی که از ماموریت آموزشی استفاده می کنند همانند پرسنل عادی می باشد.

• به کارمندی که در حال استفاده از مرخصی استحقاقی بیمار شود مطابق با مقررات مرخصی استعلاجی رفتار خواهد شد و مرخصی استحقاقی استفاده نشده وی برگشت داده می شود.

• وجوه مربوط به مرخصی های استحقاقی ذخیره شده کارمند فوت شده به وراثت قانونی وی پرداخت خواهد شد.

• در صورت اعلام نیاز موسسه در شرایط اضطراری مانند حوادث غیر مترقبه (تشخیص سایر موارد شرایط اضطراری به عهده رئیس موسسه می باشد) به خدمات کارمندی که در حال استفاده از مرخصی استحقاقی می باشد، مرخصی لغو و کارمند موظف است در محل خدمت خود حاضر گردد.

• مرخصی استحقاقی لغو شده در همان سال قابل استفاده می باشد و در غیر این صورت علاوه بر مدت مجاز ذخیره استحقاقی سالیانه، قابل ذخیره خواهد بود.

مرخصی کمتر از یک روز

- مرخصی کمتر از یک روز جزیی از مرخصی استحقاقی می باشد و حداکثر مدت استفاده از مرخصی ساعتی به میزان نصف ساعت کاری روزانه است.
در صورت استفاده بیش از مدت ذکر شده یک روز مرخصی استحقاقی محاسبه می شود.
- حداکثر مدت استفاده از مرخصی کمتر از یک روز از دوازده روز در یک سال تقویمی تجاوز نخواهد کرد.
- حداقل مدت برای استفاده از مرخصی کمتر از یک روز، یک ساعت است.

مرخصی استعلاجی :

- کارمندان موسسه در صورت ابتلا به بیماری که مانع از خدمت آنان می شود باید مراتب را در کوتاهترین مدت ممکن به مسئول مربوطه اطلاع دهند.
تذکر: در موارد کمتر از ده روز استعلاجی، گواهی پزشک در اولین روز پس از مراجعه و در موارد ده روز و بیشتر ، در پایان روز دهم گواهی پزشک باید ارائه گردد.
- کارگزینی مکلف است پس از تایید پزشک معتمد و یا شورای پزشکی نسبت به صدور حکم مرخصی استعلاجی اقدام نماید.
- کارمندان موسسه در صورت ابتلا به بیماری که مانع از انجام خدمت شود تا سه روز با گواهی پزشک معالج و تایید پزشک معتمد موسسه و مازاد بر سه روز تا سقف چهار ماه با تایید شورای پزشکی، می توانند از مرخصی استعلاجی استفاده نمایند.
در صورت نیاز به استفاده بیش از ۴ ماه، تایید مجدد شورای پزشکی الزامی است.

- حداکثر مدت استفاده از مرخصی استعلاجی در طول یک سال تقویمی چهار ماه خواهد بود. در صورت نیاز به استفاده بیشتر از مرخصی استعلاجی، به تشخیص شورای پزشکی موسسه از محدودیت زمانی مستثنی می باشد.

- حقوق و مزایای کارمند در ایام مرخصی استعلاجی تا بهبودی کامل یا از کارافتادگی کلی **حداکثر به مدت یک سال** به میزان حقوق ثابت، تفاوت تطبیق، فوق العاده های مستمر، فوق العاده مناطق کمتر توسعه یافته و بدی آب و هوا و کمک هزینه عائله مندی و اولاد قابل پرداخت می باشد.

- مرخصی استعلاجی صعب العلاج مازاد بر یک سال تا بهبودی کامل یا از کارافتادگی کارمند فقط به میزان حقوق ثابت، تفاوت تطبیق، فوق العاده ایثارگری و کمک هزینه های عائله مندی و اولاد قابل پرداخت خواهد بود.

- مرخصی استعلاجی مستخدم در صورتی که بیماری او ادامه یابد با رعایت مقررات قابل تمدید است.
- به جز کارمندانی که در مرخصی استعلاجی زایمان هستند، حفظ پست ثابت سازمانی مستخدمی که از مرخصی استعلاجی استفاده می کند بیشتر از چهار ماه الزامی نیست.
- کارمندانی که در وضعیت مرخصی بدون حقوق قرار دارند از مرخصی استعلاجی نمی توانند استفاده کنند.

- در صورتی که گواهی استعلاجی کارمند طبق مفاد این دستورالعمل مورد موافقت قرار نگیرد مدت مذکور از مرخصی استحقاقی وی کسر خواهد شد و در صورت عدم وجود مرخصی استحقاقی، مرخصی بدون حقوق منظور خواهد شد.

- کارکنان مشمول صندوق تامین اجتماعی از نظر استفاده از مرخصی استعلاجی تابع مقررات قانون تامین اجتماعی می باشند و موسسه مجاز به پرداخت حقوق و مزایای آنان در ایام مرخصی استعلاجی نمی باشند.

- این قبیل مستخدمین موظفند ضمن آگاه نمودن دستگاه ذیربط از علت عدم حضور خویش در محل خدمت، مدارک مربوط به بیماری که به تایید مراجع قانونی مذکور در قانون تامین اجتماعی رسیده باشد را نیز در پایان ایام بیماری ارائه نمایند.

- حقوق و فوق العاده های مستخدمینی که عدم اشتغال آنان به سبب بیماری باشد و در بیمارستان بستری نشوند تا سه روز توسط دستگاه مربوطه پرداخت خواهد شد و مازاد بر سه روز تا خاتمه بیماری و حداکثر تا پایان قرارداد مشمول مقررات قانون تامین اجتماعی خواهد بود.

- پرداخت حقوق و مزایای کارکنان طرحی، ضریب k ، رسمی آزمایشی و رسمی مشمول صندوق تامین اجتماعی بعهدده موسسه می باشد .

مرخصی استعلاجی زایمان :

- به بانوان باردار برای هر بار وضع حمل نه ماه مرخصی زایمان با استفاده از حقوق و فوق العاده های مربوطه تعلق می گیرد که در هر صورت از نه ماه بیشتر نخواهد شد.
- مدت مرخصی زایمان برای زایمان های دوقلو نه ماه و برای زایمان های سه قلو و بالاتر یک سال تعیین گردیده است.
- مدت مرخصی استعلاجی بانوانی که در طول دوران بارداری با تایید پزشک معالج از مرخصی استعلاجی استفاده می کنند، از سقف مرخصی زایمان آنها کسر نخواهد شد.
- مرخصی زایمان در خصوص مادرانی که فرزند آنها مرده به دنیا می آید دوماه خواهد بود.

- بانوان کارمندی که پذیرش و سرپرستی نوزاد شیرخوار را به عهده می گیرند به تناسب سن تحویل تا چهار ماهگی شیرخوار می توانند از مرخصی معذوریت زایمان استفاده نمایند.

- بانوان کارمندی که از طریق حامل (رحم اجاره ای) دارای فرزند می شوند با رعایت قوانین و مقررات مربوطه می توانند از مرخصی معذوریت زایمان استفاده نمایند.

- تشخیص تاریخ شروع معذوریت وضع حمل بانوان باردار بعهدہ پزشک معالج می باشد.

- مرخصی زایمان جزو مدت خدمات موضوع قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان محسوب میگردد .

- مرخصی زایمان و استعلاجی برای پرسنل ضریب k به عنوان تعهد خدمتی پذیرفته نمی شود

- مرخصی زایمان پرسنل قراردادی و پیمانی مشمول صندوق تامین اجتماعی از شش ماه به نه ماه افزایش یافت و پرداخت حقوق و مزایای کارکنان مذکور در طول مدت فوق تا شش ماه اول از طریق صندوق تامین اجتماعی و از ابتدای ماه هفتم به بعد از طریق واحد مربوطه صورت می پذیرد

مرخصی شیردهی:

- به کارمندان زن پس از اتمام مرخصی زایمان تا سن ۲۴ ماهگی فرزند، روزانه یک ساعت مرخصی ساعتی شیردهی تعلق می‌گیرد.
- میزان استفاده از مرخصی ساعتی شیردهی از مرخصی استحقاقی کارمند کسر نمی‌گردد.
- مدت شیردهی برای مادران دارای فرزند دو قلو و بالاتر به میزان دو ساعت در روز و تا ۲۴ ماهگی فرزند می‌باشد.
- امنیت شغلی مادران پس از پایان مرخصی زایمان و در دوران شیردهی باید تأمین شود در دوران یاد شده تغییر شغل و نقل و انتقال آنها ممنوع است مگر اینکه به تقاضای کارمند باشد.

- مادران پس از شروع به کار مجدد می توانند در صورت تمایل تا دوازده ماهگی کودک از برنامه شیفت کاری شب معاف شوند.

- در صورت انجام نوبت کاری، استفاده از مرخصی شیردهی در شیفت شب دو ساعت و در شیفت های مضاعف به ازاء هر شیفت کاری یک ساعت می باشد .

مرخصی اضطراری:

- به منظور تحکیم و تکریم نهاد خانواده، کارمندان موسسه در موارد ذیل حق برخورداری از هفت روز مرخصی اضطراری علاوه بر سقف مرخصی استحقاقی سالانه را دارند. مرخصی مذکور قابل ذخیره یا بازخرید نمی باشد.

الف) ازدواج دائم کارمند

ب) ازدواج فرزند کارمند

ج) فوت بستگان درجه یک شامل: همسر، فرزند، پدر، مادر، خواهر، برادر

- تاریخ شروع استفاده از هفت روز مرخصی اضطراری موضوع ماده ۷۴ آئین نامه اداری و استخدامی اعضاء غیر هیات علمی در مورد ازدواج از تاریخ عقد حداکثر به مدت دو سال و در مورد فوت از تاریخ فوت تا چهل روز با تقاضا و اعلام کارمند صورت می پذیرد.

تذکر: استفاده از این نوع مرخصی به صورت پیوسته و با احتساب ایام تعطیل می باشد.

مرخصی اضطراری مراقبت از همسر:

- به کارمندانی که همسر ایشان وضع حمل می نمایند، مدت ۱۵ مرخصی اضطراری مراقبت از همسر تعلق می گیرد.
 - این مرخصی قابل بازخرید و ذخیره نمی باشد.
 - تاریخ شروع این مرخصی بعد از وضع حمل از تاریخ ولادت فرزند با احتساب ایام تعطیل خواهد بود.
- تذکر: اعطای مرخصی فوق به کارمندانی که همسر آنان فرزند مرده به دنیایم آورند، جهت مراقبت از همسر بلامانع می باشد.

مرخصی تشویقی حج تمتع

کارمندان اعم از قراردادی، پیمانی، رسمی آزمایشی و رسمی که به حج تمتع مشرف می شوند مجاز خواهند بود فقط یک بار در طول خدمت از یک ماه مرخصی تشویقی استفاده نمایند که جزء مرخصی استحقاقی منظور نخواهد شد.

مرخصی اشعه

به افرادی که به طور مستمر به کار با اشعه اشتغال داشته باشند، مزایای ذیل بر مبنای مقدار و شرایط بالقوه پرتودهی محیط کار به تشخیص واحد قانونی و طبق آئین نامه های مربوطه تعلق می گیرد.

۱- کاهش ساعت کار هفتگی تا میزان ۲۵ درصد ساعت کار مقرر برای سایر کارکنان.

۲- افزایش میزان مرخصی اشعه سالیانه تا یک ماه در سال برای مدت اشتغال کار با اشعه، استفاده از مرخصی استحقاقی سالیانه در اینگونه موارد در طول هر سال اجباری است.

تبصره: مرخصی مذکور قابل بازخرید یا ذخیره نمی باشد.

برای پرتو کاران گروه الف صد در صد موارد و برای پرتو کاران گروه ب ۶۰ درصد مزایایی فوق قابل پرداخت می باشد.

مرخصی بدون حقوق

- ۱- اعطای مرخصی بدون حقوق به کارمندان رسمی، رسمی آزمایشی و پیمانی در موارد ذیل امکان پذیر می باشد.
 - کارمند مرخصی استحقاقی نداشته باشد و احتیاجش به استفاده از مرخصی مسلم شود.
 - کارمند قصد ادامه تحصیل داشته باشد و مدارک لازم را ارائه نماید.
 - کارمند ناگزیر باشد به اتفاق همسرش به خارج از محل خدمت جغرافیایی خود مسافرت کند.
 - کارمند پس از استفاده از چهار ماه مرخصی استعلاجی سالانه به سبب ادامه همان بیماری یا ابتلا به بیماری دیگر قادر به خدمت نباشد و بیماری اوهم صعب العلاج تشخیص داده نشود.

۲- کارمند باید تقاضای مرخصی بدون حقوق خود را با ذکر علت و مدت به مسئول واحد ارائه نماید و قبل از موافقت مسئول واحد و صدور حکم مجاز به ترک خدمت نمی باشد.

حکم مرخصی بدون حقوق با رعایت ماده ۷۸ آئین نامه اداری و استخدامی اعضای غیر هیات علمی پس از تأیید مسئول واحد توسط کارگزینی صادر می گردد.

۳- کارمند پس از گذراندن مدت تعهد خدمت بدو ورود می تواند از مرخصی بدون حقوق استفاده نماید .

تذکر: در موارد استثناء کارمند می تواند با موافقت رئیس موسسه از مرخصی بدون حقوق استفاده نماید. این مدت به میزان تعهد نامبرده اضافه خواهد شد.

۴- در مواردی که کارمند متقاضی مرخصی بدون حقوق، دارای ذخیره مرخصی استحقاقی باشد. لازم است ابتدا از مرخصی استحقاقی خود استفاده نماید و صدور حکم مرخصی بدون حقوق هم زمان با موافقت مرخصی استحقاقی انجام گردد.

۵- حفظ پست سازمانی کارمندان در زمان مرخصی بدون حقوق الزامی نمی باشد.

۶- مدت مرخصی بدون حقوق از لحاظ بازنشستگی به جز برای ادامه تحصیل جزء سابقه خدمت محسوب نخواهد شد.

۷- روزهای تعطیل که در مدت مرخصی بدون حقوق واقع می شود جزء مرخصی محسوب می گردد.

۸- کارمندان در حال استفاده از مرخصی بدون حقوق نمی توانند از مرخصی استعلاجی استفاده نمایند.

۹- اعطای مرخصی بدون حقوق به مشمولین قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان حداکثر در طول تعهد خدمت به مدت ۲ ماه امکان پذیر است ، این مدت به زمان مدت تعهدات اضافه می شود.

۱۰- اعطای مرخصی بدون حقوق به کارکنان قرارداد کار معین به مدت یک ماه ، در طول مدت قرارداد امکان پذیر است.

۱۱- مدت مرخصی بدون حقوق مشاغل کارگری با رعایت ماده ۷۲ قانون کار به مدت یک ماه در طول قرارداد امکان پذیر است.

۱۲- اعطای مرخصی و ماموریت ورزشی کارکنان تابع آئین نامه ها و دستورالعمل های عمومی دولت و اصلاحات بعدی آن خواهد بود.

۱۳- کارمندان موسسه که همسر آنان جهت ماموریت یا ادامه تحصیل اعزام می شوند می توانند حداکثر به مدت ۶ سال (بدون محاسبه مرخصی بدون حقوق استفاده شده قبلی) از مرخصی بدون حقوق استفاده نمایند.

دستور العمل مرخصی بدون حقوق بدون محدودیت زمان

۱- مرخصی بدون حقوق بدون محدودیت زمان، موافقت موسسه با تقاضای کارمندان جهت استفاده از مرخصی بدون حقوق خارج از محدودیت های زمانی مندرج در ماده ۷۸ آیین نامه اداری استخدامی است که از تاریخ اجرای حکم کارگزینی شروع و تا زمان حصول شرایط بازنشستگی برابر ضوابط صندوق بازنشستگی مربوطه تداوم خواهد داشت.

۲- کارمندان رسمی قطعی و پیمانی مشمول ضوابط این دستورالعمل می باشند، مشروط به آن که تعهدات خود را نسبت به موسسه انجام داده باشند.

۳- بهره مندی از مرخصی بدون حقوق بدون محدودیت زمان منوط به استفاده از کلیه مرخصی های استحقاقی ذخیره شده فرد می باشد.

تذکر: افرادی که در طول سنوات خدمت از مرخصی بدون حقوق استفاده نموده اند مانعی برای شمولیت این دستورالعمل نخواهد بود.

۴- اعطای مرخصی بدون حقوق بدون محدودیت زمان منوط به تسویه حساب مالی و اموالی خواهد بود.

۵- این دستورالعمل در طول اجرای قانون برنامه پنجم توسعه قابل اجرا خواهد بود و در صورت تنفیذ ماده ۳۰ قانون فوق تداوم خواهد داشت.

(به استناد بند الف ماده ۶ احکام دائمی برنامه های توسعه کشور تنفیذ گردید)

۶- موسسه موظف است پست سازمانی افرادی را که از مرخصی بدون حقوق بدون محدودیت زمان استفاده می کنند از تاریخ شروع مرخصی بلاتصدی نماید.

۷- به کارمندان مشمول این دستورالعمل که از مرخصی بدون حقوق بدون محدودیت زمان استفاده می نمایند در صورت تقاضای شخص و تامین اعتبار مالی به ازاء هر سال خدمت یک ماه آخرین حقوق و مزایای مستمر پرداخت خواهد شد.

۸- استخدام مجدد کارمندی که از مرخصی بدون حقوق بدون محدودیت زمان استفاده می کند برابر ضوابط استخدامی مندرج در آیین نامه اداری استخدامی اعضاء غیر هیات علمی خواهد بود.

۹- کارمندان در صورت استفاده از مرخصی بدون حقوق بدون محدودیت زمان موظف هستند به منظور استمرار اشتراک در صندوق بازنشستگی مربوطه شخصا ظرف حداکثر یک ماه پس از صدور حکم کارگزینی به صندوق مذکور مراجعه نمایند.

تبصره: در هر صورت پرداخت کسورات سهم کارمند و کارفرما برابر مفاد دستورالعمل های صندوق های بازنشستگی زیربط به عهده کارمند می باشد.

۱۰- موسسه موظف است در متن احکام مرخصی بدون حقوق بدون محدودیت زمان کارمندان موارد ذیل را درج نمایند:

الف) تاریخ شروع و عنوان عبارت « لغایت حصول شرایط بازنشستگی»

ب) تسویه حساب مالی و اموالی

ج) بلا تصدی نمودن پست سازمانی

د) استخدام مجدد برابر ضوابط استخدامی مندرج در آیین نامه

هـ) مراجعه به صندوق بازنشستگی حداکثر یکماه پس از صدور حکم کارگزینی به منظور استمرار اشتراک در صندوق بازنشستگی مربوط